

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117210325
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8117210325.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: D. A., D. XX.XX.XXXX, N. G. X/A, XXX XX A., zastúpeného: PALŠA A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA spol. s r. o., so sídlom Masarykova 13, 080 01 Prešov, IČO: 36492086, proti žalovaným: 1/ Základná škola Bajkalská 29, Prešov, so sídlom Bajkalská 29, 080 01 Prešov, IČO: 37 877 186, zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Gumanom, so sídlom Hlavná 29, 080 01 Prešov, 2/ A. G., N. M. XX, XXX XX R., 3/ Z.S. G., D. XX. XX. XXXX, N. M. XX, XXX XX R., 4/ F. G., D. XX.XX.XXXX, N. M. XX, XXX XX R., žalovaní v 2. až 4. rade zastúpení advokátkou JUDr. Lýdiou Farbakyovou, so sídlom Floriánova 12, 080 01 Prešov, za účasti intervenienta: Generali Poistovňa, a.s., so sídlom Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, IČO: 35 709 332, zastúpeného: MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, IČO: 36 861 545, o náhradu škody na zdraví, o odvolaní žalobcu, žalovaného v 1. rade a intervenienta proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29C/14/2017-518 zo dňa 12.02.2020 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiadna zo strán sporu, ani intervenient nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:
„I. Z a m i e t a žalobu voči žalovanému v 2. a 3. rade.
II. Vo vzťahu k výroku I. nárok na náhradu trov konania žalovaným v 2. a 3. rade n e p r i z n á v a .
III. Žalovaní v 1. a 4. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu 4.861,60 € titulom náhrady za bolesť a sumu 11.700,80 € titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia s 5 % úrokom z omeškania ročne od 1.1.2017 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu plnenia zaniká povinnosť druhého žalovaného.
IV. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 9.723,20 € z a m i e t a .
V. Vo vzťahu k výroku III. a IV. p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
VI. Vo vzťahu k výroku III. a IV. žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 4. rade.“

VII. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

VIII. Vo vzťahu k výroku VII. žalovanému v 1. rade, žalovanému v 4. rade a intervenientovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a."

2. Citoval ustanovenie § 415, § 420 ods. 1 až 3, § 422 ods. 2 a 3, § 444, § 449 ods. 1 až 3 a § 450 Občianskeho zákonníka, § 144 ods. 1 písm. o) a § 152 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3, § 4, § 5 a § 8 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov.

3. V odôvodnení uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že žalobca dňa 29.05.2015 utrpel poškodenie zdravia počas prestávky medzi vyučovacími hodinami. K poškodeniu zdravia žalobcu došlo protiprávnym konaním v tom čase maloletého žalovaného v 4. rade, čo nesporne vyplýva zo záverov trestného konania vedeného pred Okresným súdom v Prešove pod sp. 41T/56/2016, v ktorom bol žalovaný v 4. rade rozsudkom zo dňa 30.9.2016 uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. S poukazom na výsledky trestného konania mal danú zodpovednosť žalovaného v 4. rade za škodu na zdraví žalobcu v zmysle ust. § 422 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že keďže k poškodeniu zdravia v tom čase maloletého žalobcu došlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu, protiprávnym konaním v tom čase maloletého v 4. rade, potom subjektom povinným vykonávať náležitý dohľad bol žalovaný v 1. rade. Z uvedeného dôvodu vylúčil zodpovednosť rodičov žalovaného v 4. rade za poškodenie zdravia žalobcu z dôvodu, že v čase registrovaného školského úrazu neboli subjektmi povinnými vykonávať náležitý dohľad, preto žalobu voči žalovaným v 2. a 3. rade pre nedostatok ich vecnej legitímácie v spore zamietol. Podľa súdu prvej inštancie neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce zodpovednosť žalovaného v 1. rade podľa § 422 Občianskeho zákonníka zanedbaním náležitého dohľadu a to nezabezpečením riadneho dozoru žiakov počas prestávok medzi vyučovacími hodinami. V danom prípade však vyvodil zodpovednosť žalovaného v 1. rade za škodu na zdraví žalobcu porušením povinnosti v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 152 písm. c) zák. č. 245/2008 Z.z. Bol toho názoru, že aj keď nebol preukázaný žalobcom tvrdený havarijný stav odbornej učebne, kde k úrazu došlo, výsluchom svedkyne Z. F. mal preukázané, že ulomená časť vybavenia učebne sa v tejto nachádzala už dlhší čas bez toho, aby žalovaný v 1. rade za účelom ochrany zdravia žiakov túto odstránil napriek tomu, že išlo o predmet, ktorým mohlo dôjsť k poškodeniu zdravia žiakov aj nezavineným konaním inej osoby. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal nárokom žalobcu na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Konštatoval, že rozsah bodového ohodnotenia bolestného znaleckými posudkami vypracovanými v rámci trestného konania č. XXX/XX O.. A. S. a č. XXX/XXXX O.. O. G. zo strany žalovaných v 1. a 4. rade rozporovaný nebol. Súd prvej inštancie vychádzal pri určení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalcom z odvetvia oftalmológie O.. I. Z., keďže jeho závery v plnom rozsahu korešpondovali so sadzbami bodového hodnotenia podľa prílohy č. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. Na základe vyššie uvedeného tak žalobcovi patrí náhrada za bolesť v rozsahu 295 bodov a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 710 bodov. Vykonaným dokazovaním nemal preukázané mimoriadne následky poškodenia jeho zdravia, ktoré by odôvodňovali priznanie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona 437/2004 Z.z. Súd prvej inštancie zamietol žalobu o náhradu nákladov za liečenie v zmysle ustanovenia § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu na ich uplatnenie v súlade s ustanovením § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Náklady na liečenie uplatnené v celkovej výške 1.282,30 eura boli v plnom rozsahu vynaložené rodičmi žalobcu, nie samotným žalobcom, ktorý si uplatnil nárok. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na nemajetkovú ujmu vo výške 7.000 eur dospel k záveru, že tento je nedôvodný, nakoľko v danom prípade všetky nároky, ktoré vzniknú zásahom do zdravia, telesnej integrity, rodinného, ako aj súkromného života poškodeného, sa uplatňujú v rámci odškodňovania bolesti poškodeného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré sa realizujú cez zák. č. 437/2004 Z. z. Všetky žalobcom tvrdené obmedzenia v súvislosti s poškodením zraku sú odškodnené prostredníctvom inštitútu sťaženia spoločenského uplatnenia. Vzhľadom na rovnaké majetkové a osobné pomery žalobcu a žalovaného v 4. rade a okolnosti ako ku

škode na zdraví žalobcu došlo, považoval súd prvej inštancie za vylúčenú aplikáciu ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 563 v spojení s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. priznal uplatnený úrok z omeškania z náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 5 % ročne od 1.1.2017 do zaplatenia.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 257 CSP. Súd prvej inštancie vo vzťahu k priznanému nároku na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia priznal žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, keďže rozhodnutie súdu v tomto prípade záviselo od záverov znaleckého posudku. Ďalej prihliadol na skutočnosť, že žalobca, ako aj žalovaný v 4. rade sú študentmi, ktorí nedisponujú žiadnym príjmom alebo majetkom, sú podľa názoru súdu prvej inštancie dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, preto úspešným žalovaným v 2. a 3. rade vo vzťahu k výroku I., ďalej žalobcovi voči žalovanému v 4. rade vo vzťahu k výroku III. a IV. a žalovaným v 1. a 4. rade a intervenientovi vo vzťahu k výroku VII. nárok na náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v jeho výrokoch I., IV. a VII podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tento záver a súčasne dôvodnosť tohto odvolania vyplýva práve z doplnenia dokazovania, ktoré bolo zrealizované v konaní súdom prvej inštancie vo vzťahu k záverom znaleckých posudkov pri určení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Poukázal na to, že nebolo možné vzhľadom na „objektívnu realitu“ spočívajúcu v neschopnosti príslušného rezortného ministerstva zabezpečiť dostatok súdnych znalcov (či aspoň viac ako jedného) v danom odvetví, odstrániť vzniknuté rozpory v sporovom konaní spôsobom zákonom predpokladaným v ust. § 207 ods. 3 CSP. Namietal, že vzhľadom na povahu uplatneného nároku a súdom posudzovanej veci a na závery súdu uvedené najmä v odseku pod číslom 104. odôvodnenia rozsudku, bolo potrebné odstrániť rozpor spôsobom predpokladaným v ust. § 208 ods. 3 CSP výsluchom súdnej znalkyne O.. I. Z.. Súd prvej inštancie v danej časti nenachádzal spravodlivosť, ale akoby dal prednosť spochybňovaniu správnosti odborných záverov ním označených dôkazov v podobe bodového hodnotenia súdneho znalca O.. O.. G. a lekára A.. O.. O.. L.. Navyše súd prvej inštancie akoby práve v tejto časti nevzal do úvahy súdom vykonaný dôkaz svedeckou výpoveďou O.. O.. A., ošetrojúceho lekára, ktorého závery poukazovali práve na správnosť bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 1.300 bodov. Znalec O.. O.. G., a A.. O.. O.. L., na rozdiel od O.. I.. Z.G., vychádzali z komplexnej znalosti jeho zdravotného stavu a z reálnej prognózy jeho liečby po úraze, keď dospeli k bodovému ohodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia 1.300 bodov, resp. 1.340 bodov, ktorého výšku mu svojim nezodpovedným konaním, právoplatným súdnym rozsudkom vyhodnoteným ako trestný čin, spôsobil žalovaný v 4. rade. Plná akceptácia názoru len znalkyne O.. I.. Z. za situácie, ako táto znalkyňa jediná zapísaná v zozname znalcov prijala rozhodnutie podujat sa vypracovať znalecký posudok v tomto sporovom konaní, sa nejaví bez pripustenia jej vypočutia a umožnenia odbornej názorovej konfrontácie za správny procesný postup a teda za akt nachádzania spravodlivosti.

6. Namietal nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie vo vzťahu k rozhodnutiu o zamietnutí žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie akoby opomenul rozhodujúcu skutočnosť vyplývajúcu zo žaloby a z už súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania, a to že v súvislosti s preukázateľným a bez akejkoľvek pochybnosti poškodením žalobcovho zdravia trestným činom (v danom prípade ide o poškodenie zdravia - zrkového orgánu - liečbou nenapraviteľným spôsobom) žalovaným v 4. rade, nastal protiprávny zásah do jeho osobnostných práv a do jeho osobnostnej integrity, a to s trvalým vplyvom na jeho súkromný život a jeho súkromie. Uviedol, že neuplatňuje si nárok na náhradu „cez“ ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale uplatňuje si, okrem iného aj nárok na odškodnenie (satisfakciu) vyplývajúci z platných právnych predpisov za protiprávny zásah žalovaného v 4. rade do jeho súkromia a teda do osobnostnej sféry (ochrana osobnosti). Dôvodnosť tohto nároku v sporovom konaní riadne preukázal v priebehu účastníckej výpovede ako aj svedeckými výsluchmi jeho rodičov, či bývalých spolužiakov. Považoval názor, že ochrana osobnosti je už subsumovaná pod nárok týkajúci sa sťaženia spoločenského uplatnenia - ujma je odškodňovaná prostredníctvom inštitútu sťaženia spoločenského uplatnenia, za už prekonaný rozhodovacou praxou súdov. Inštitút

náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia iste nie je obsahovo totožný s inštitútom satisfakcie za neoprávnený zásah do jeho súkromnej a teda osobnostnej sféry. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/65/2013 zo dňa 28. mája 2014 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/168/2009. S poukazom na uvedené považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie postihnuté aj vadou - súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesne práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces - rozhodnutie súdu prvej inštancie je v dotknutej časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25Cdo/968/2008, podľa ktorého je osobitou okolnosťou hodnou mimoriadneho zreteľa podľa judikatúry nízky vek poškodeného. Reflektuje sa tým tá skutočnosť, že ľudia, ktorí boli zasiahnutí škodovou udalosťou v nízkom veku, sa s jej negatívnymi následkami musia vyrovnávať dlhšiu dobu a spravidla ani nie sú na to pripravení, lebo ich rodinný aj pracovný život je obvykle na počiatku a jeho ďalší vývoj môže byť škodnou udalosťou negatívne ovplyvnený. Podľa žalobcu pri úvahe o výške morálnej satisfakcie sa adekvátnym javí postup založený na ústavnom princípe proporcionality. Úvaha súdu by mala komplexne zhodnotiť dopady zásahu nielen na zdravie s posúdením následkov a budúceho vývoja v kontexte uplatnenia v spoločnosti a dopadov na súčasný život poškodeného, ale samostatne aj vo vzťahu na osobnosť poškodeného (obeť trestného činu) s posúdením po zásahu do osobnostnej sféry, vzhľadom na samotnú intenzitu neoprávneného zásahu. Poukázal na odlišnú funkciu náhrady škody na zdraví a nemajetkovej ujmy v peniazoch pri ochrane osobnosti pri zásahu do telesnej integrity, čo vyplýva aj z textu zákona (ust. § 16 Občianskeho zákonníka). Náhrada škody na zdraví plní pre poškodeného reparačnú funkciu, zatiaľ čo satisfakcia pri ochrane osobnosti plní funkciu preventívno - sankčnú. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadanej časti tak, že vyhovie žalobnému petitu. Náhradu trov odvolacieho konania si uplatnil len voči žalovanému v 1. rade.

7. Aj žalovaný v 1. rade v zákonom stanovenej lehote podal voči III., V. a VIII. výroku tohto rozsudku odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Nesúhlasil so závermi súdu prvej inštancie, že žalovaný v 1. rade porušil zákonnú prevenčnú povinnosť v zmysle ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 152 písm. c) ž. č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, ktoré bolo základom pre rozhodnutie prvostupňového súdu proti žalovanému v 1. rade, a to, že ulomená časť vybavenia učebne (doska), ktorou došlo k úrazu a poškodeniu zdravia žalobcu, sa v triede nachádzala už po dlhší čas bez toho, aby žalovaný v 1. rade za účelom ochrany zdravia žiakov túto odstránil. Poukázal pritom na výsluch svedkyne Z. F. z pojednávania pred súdom dňa 07.06.2018, kde táto na položenú otázku právnej zástupkyne žalovaného v 2. až 4. rade cit.: „Či postrehla svedkyňa dosku v triede pred úrazom?“, odpovedala cit.: „Neviem“. Považoval to za rozporné tvrdenia (rozpor v konaní) svedkyne vyplývajúce tak z trestného konania a z tohto konania, a preto na základe uvedenej svedeckej výpovede nie je možné usúdiť, či táto doska sa naozaj nachádzala pred úrazom v triede, či sa tam nachádzala už dlhší čas, a či táto bola časťou vybavenia žalovaného v 1. rade, ktoré sa nachádzalo v triede. Zároveň poukázal na výpoveď svedkyne O. O. (triedna učiteľka žalobcu a žalovaného v 4. rade) z pojednávania 07.06.2018, ktorá potvrdila, že zo strany žiakov došlo k jej schovaniu, a nie je možné ani vylúčiť, že aj ku vzatiu žiakmi po výchovno-vzdelávacom procese mimo priestorov školy - žalovaného v 1. rade. Je toho názoru, že nie je možné spravodlivo požadovať od žalovaného v 1. rade, aby okrem náležitého dohľadu nad žiakmi vykonával na dennodennej báze aj kontrolu všetkého zariadenia a vybavenia školy nachádzajúceho sa v učebniach a iných priestoroch školy, čo nie je možné tak po technickej, ako aj personálnej stránke zabezpečiť. Z dokazovania nevyplynulo, že by trieda, v ktorej sa stal úraz, bola v zlom technickom stave, prípadne tak ako to tvrdil žalobca v havarijnom stave, čo aj súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení rozhodnutia konštatoval. Namietal, že by bola splnená zákonná podmienka príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti na strane žalovaného v 1. rade. So školským poriadkom bol oboznámený tak žalobca, ako aj žalovaný v 3. rade (v zmysle napadnutého rozsudku žalovaný v 4. rade) poznámka odvolacieho súdu). Žalovaný v 1. rade v konaní poukázal aj na dôležitú skutočnosť, a to vek žalovaného v 3. rade (žalovaného v 4. rade, poznámka odvolacieho súdu), ktorý bol v čase udalosti už trestne zodpovedný, a vedel rozpoznať a uvedomovať si protiprávnosť svojho konania a následky, čoho dôkazom je to, ako žalovaný v 1. rade uviedol, že bol za uvedený skutok súdom v trestnom konaní odsúdený. Žalobca v konaní dôkazné bremeno vo vzťahu k žalovanému v 1. rade neunesol. V ďalšom namietal, že súd prvej inštancie sa nesprávne právne vysporiadal s rozhodnutiami o priznaní náhrady trov konania, keďže žalovaný v 1. rade bol vo väčšej časti sporu úspešný, a kde sa rozhodnutie súdu nespája s jeho voľnou úvahou. Podotkol, že žalobca musel vedieť, prípadne predpokladať, že ním uplatnený nárok je nadhodnotený, a že v konaní aj vzhľadom na ustálenú

judikatúru súdov v obdobných právnych veciach nebude úspešný. Považoval za nespravodlivé, ak súd prvej inštancie zaviazal na náhradu trov konania len žalovaného v 1. rade, keďže protiprávneho konania sa dopustil práve žalovaný v 4. rade, ktorý bol za svoje konanie v trestnom konaní právoplatne odsúdený. Považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania za právne neudržateľné, vykazujúce znaky arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadanej časti tak, že zamietne žalobu voči žalovanému v 1. rade, zaviazá žalovaného v 4. rade zaplatiť žalobcovi sumu 4.861,60 eura titulom náhrady za bolesť a sumu 11.700,80 eura titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia s 5 % úrokom z omeškania ročne od 01.01.2017 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, prizná žalovanému vo vzťahu k výrokom III, IV. a VII voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zároveň navrhol, aby mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov III., V. a VIII. podal aj intervenient v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa §365 f) a h) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie nedôsledne a nepresvedčivo popísal údajné porušenie prevenčnej povinnosti žalovaným v 1. rade, pričom sám súd uviedol, že učebňa nebola v havarijnom stave, avšak uvedenú dosku zjavne považoval za nebezpečný predmet, ktorý sám osebe môže spôsobiť úraz. Takéto prísne chápanie prevenčnej povinnosti v uvedenom prípade nepovažoval za dôvodné s ohľadom na to, že išlo o riadnu základnú školu, nie osobitnú, či pomocnú školu, alebo napr. reedukačný ústav. Súd prvej inštancie na jednej strane správne uznal, že dohľad, vykonávaný školou možno považovať za dostatočný, na druhej strane kládol na školu celkom neodôvodnene prehnané prevenčné povinnosti, ktoré nemožno od nej rozumne požadovať. Doska o rozmeroch 30x10x1,5 cm, uvoľnená, či vylomená zo skrinky skutočne nemôže byť považovaná za nebezpečný predmet, ktorý by bolo nevyhnutné odstraňovať z triedy kvôli hroziacemu nebezpečenstvu pre žiakov. Najzásadnejšie pochybenie súdu prvej inštancie pri vyvodzovaní zodpovednosti žalovaného v prvom rade však spočívalo v tom, že ani porušenie takto neprímerane prísne chápanej prevenčnej povinnosti (neodstránenie voľne položenej dosky) nespôsobilo uvedený škodlivý následok, t.j. vznik škody na zdraví poškodeného žalobcu. Celkom zjavne chýba príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti (aj to veľmi otáznej) a následkom, poškodením zdravia žalobcu. Úvahy súdu prvej inštancie o tom, že k poškodeniu zdravia mohlo dôjsť aj nezavineným konaním inej osoby, či iným náhodným spôsobom sú tak celkom bezpredmetné, keďže nepochybne žiadnym takýmto spôsobom k uvedenému následku nedošlo. Škodlivý následok spôsobil svojím zavineným protiprávnym konaním výlučne žalovaný v 4. rade, ktorý bol právoplatne uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví žalobcu a je celkom neprípustné zľahčovať jeho zavinenie tým, že ku škode na zdraví žalobcu došlo síce jeho protiprávnym konaním, ale za použitia časti zariadenia učebne. Rovnako považoval za irelevantnú okolnosť, na ktorú sa zamerl súd prvej inštancie, a to že uvedená doska bola v triede položená na rôznych miestach (napr. na skrini) už dlhší čas. Vyššie opísaným postupom súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v otázke vymedzenia obsahu prevenčnej povinnosti pre žalovaného v 1. rade (či už podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka, alebo podľa súdom citovaných ustanovení školského zákona) a zároveň dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o porušení uvedených prevenčných povinností a najmä o danosti príčinnej súvislosti medzi porušením uvedených prevenčných povinností a vznikom škody na zdraví poškodeného žalobcu. Ďalej namietal vo vzťahu k výroku o trovách konania, že súd prvej inštancie nezohľadnil, že nemajetný žalobca bol v celom konaní zastúpený advokátom, ani to, že žalobca sa domáhal aj zjavne nedôvodných nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy a mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, nebolo by preto spravodlivé voči ostatným stranám sporu, aby žalobca žiadnym spôsobom neznášal zodpovednosť za svoj procesný neúspech. Podľa znenia ust. § 257 CSP súd nemusí náhradu trov priznať len výnimočne, teda nemá ísť o bežný postup, odôvodnený nedostatkom príjmov a majetku a v uvedenom prípade na strane žalobcu dôvody hodné osobitného zreteľa pre takýto postup dané neboli. Na základe všetkých doteraz uvedených skutočností intervenient žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, aby žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol v celom rozsahu a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade a intervenientovi.

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu intervenienta uviedol, že intervenientom vyčítaná prípadná „stručnosť“ dotknutej časti odôvodnenia rozsudku bez ďalšieho neznamená nesprávnosť právneho posúdenia veci, najmä ak ide o samotné označenie, či stanovenie zodpovedného subjektu za vzniknutú škodu na zdraví. Súd prvej inštancie odôvodnil rozsudok v dotknutej časti zákonom vyžadovaným a vecne dostatočným spôsobom, v súlade s požiadavkou, aby prípadne aj laická verejnosť mohla vyvodiť záver o správnosti a zákonnosti predmetného súdneho rozhodnutia. Príčinná súvislosť medzi

porušením právnej povinnosti žalovaného v 1. rade a následkom - poškodením jeho zdravia, je z vykonaného dokazovania a z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nepochybne preukázaná. Súd prvej inštancie na posudzovanú vec po vykonaní dokazovania správne aplikoval dotknuté právne normy na predmetnú sporovú vec a dospel k správnym skutkovým zisteniam cit.: „o porušení uvedených prevenčných povinností a najmä o danosti príčinnej súvislosti medzi porušením uvedených prevenčných povinností a vznikom škody na zdraví poškodeného žalobcu“. Súd prvej inštancie vec právne správne vyhodnotil a v dotknutej časti jasne a výstižne v odôvodnení rozsudku vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, uviedol ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil a odôvodnenie rozsudku je tak v odvolaní intervenienta dotknutej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie presvedčivé. Vo vzťahu k odvolaniu intervenienta proti výroku rozsudku o nároku na náhradu trov konania považoval odvolanie intervenienta taktiež za nedôvodné, keďže súd prvej inštancie túto časť sporovej veci úplne správne vyhodnotil. Odkázal na dôvody rozsudku súdu prvej inštancie v dotknutej časti, ktoré sú iste v danom prípade plne v súlade s princípmi, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1. rade uviedol, že je bez ďalšieho preukázané z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, ktoré na základe návrhov sporových strán súd v procese zrealizoval, že práve z dôvodu zákonom predpokladaného nekonania (a z toho plynúcej zodpovednosti) žalovaného v prvom rade došlo k škodovej udalosti. Považoval za nezodpovedné konanie žalovaného v 1. rade a to nielen právne, ale najmä vo vzťahu k morálnemu zlyhaniu vedenia právneho subjektu, ktorému bola daná samostatná právna subjektivita a z toho plynúca zodpovednosť, keďže v tejto fáze odvolacieho konania už viditeľne uprednostňuje záujem komerčného subjektu (poisťovne), ktorému riadne zaplatil poisťné, pred právom a spravodlivosťou vo vzťahu k posúdeniu úrazu jeho žiaka a tak aj jeho odškodnenia poisťným krytím poisťovne pri vzniku škody na zdraví žiaka základnej školy. Len povinná realizácia oboznámenia žiakov základnej školy s obsahom školského poriadku nespôsobuje bez ďalšieho vyvinenie sa zo zákonom danej zodpovednosti za spôsobenú škodu na zdraví žiaka. Vo vzťahu k odvolaniu proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania uviedol, že aj táto časť odvolania žalovaného v 1. rade je vzhľadom na súdom posudzovanú sporovú vec a vykonané dokazovanie vecne nedôvodná a plne preto odkázal na správne a zákonné dôvody rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k dotknutej časti rozhodnutia, ktorá bola súdom prvej inštancie správne vyhodnotená.

11. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žalovaný v 4. rade uviedol, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie aj dostatočne, jasne a zrozumiteľne odôvodnil. Súd prvej inštancie správne v bode 104 odôvodnenia rozsudku vyhodnotil, že znalecký posudok O.. O. G. č. XXX/XXXX a odborné vyjadrenie A.. O.. O. L.G. A.. T. nerešpektovali poznámku 5 prílohy, podľa ktorej nemožno súčasne hodnotiť pri položke koncentrického zúženia zorného poľa (pol. 272) položku straty zraku (pol. 269) a preto vec správne právne posúdil, ak vychádzal zo znaleckého posudku znalkyne O.. I. Z., podľa ktorého žalobcovi patrí náhrada za bolesť v rozsahu 295 bodov a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 710 bodov. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že ku škode na zdraví žalobcu došlo síce protiprávnym konaním žalovaného v 4. rade, ale za použitia časti zariadenia učebne, kde k úrazu došlo, konkrétne časťou nábytku a to bukasovou doskou dĺžky 30 cm, šírky 10 cm a hrúbkou 1,5 cm s dvoma výpustnými kolíkmi na jednej strane dosky, ktorá sa v triede nachádzala dlhší čas a bola položená na rôznych miestach v triede a práve z tohto dôvodu, aj keď nebol preukázaný žalobcom tvrdý havarijný stav odbornej učebne, kde k úrazu došlo, mal súd za nepochybné, že ulomená časť vybavenia učebne sa v tejto nachádzala už dlhší čas bez tohto, aby žalovaný v 1. rade za účelom ochrany zdravia žiakov túto odstránil napriek tomu, že išlo o predmet, ktorým mohlo dôjsť k poškodeniu zdravia aj nezaviným konaním inej osoby napr. pádom zo skrine prípadne iným náhodným spôsobom a preto mal za to, že je daná zodpovednosť žalovaného v 1. rade za škodu na zdraví žalobcu porušením povinností v zmysle ust. 415 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 152 písm. c/ zákona č. 245/2008 Z.z. Žalovaný v 4. rade sa stotožnil s právnym názorom vysloveným súdom prvej inštancie v bodoch 125, 126, 127, 128 a 129 odôvodnenia rozhodnutia. Žalobca v predmetnom konaní pred súdom prvej inštancie uplatňoval nároky na náhradu škody spôsobenej mu na zdraví podľa § 444 a § 449 Občianskeho zákonníka ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka s poukazom na čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pričom oba nároky odôvodňoval totožne. Žalobca

v žalobe uvádzal hlavne to, čo sa týkalo zásahu do jeho telesnej integrity, t.j. poškodenia jeho zdravia a následkov zásahu do jeho zdravia, čo bolo zohľadnené v priznanej náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia zdvojnásobením bodového ohodnotenia na 680 bodov. Žalobca v konaní žiadnym hodnoverným dôkazom nepreukázal, že by v súvislosti so zásahom do jeho zdravia vznikla taká ujma, ktorá nespadá pod paušálnu právnu úpravu náhrady škody (§ 444, § 449 Občianskeho zákonníka) a ktorá by mala byť odškodnená prostredníctvom náhrady nemajetkovej ujmy.

12. Žalovaný v 1. rade k odvolaniu žalobcu voči IV. výroku rozsudku a jeho dôvodom uviedol, že súd prvej inštancie sa vecne a právne správne vysporiadal s otázkou výšky náhrady škody na zdraví (náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia), ak túto odvodzoval zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX O.. I. Z., M. znalkyne zapísanej v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti SR v odbore P.. Žalovaný v 1. rade zdôraznil, že znalkyňa O.. I. Z. objektívne a v súlade s platnou legislatívou zhodnotila poškodenie zdravia žalobcu, na čo vo svojom odôvodnení rozsudku v bode 103. súd aj poukázal. Súd prvej inštancie taktiež správne vo svojom odôvodnení rozsudku vytkol nedostatky, ktoré sa vyskytli pri procese hodnotenia škody na zdraví žalobcu, a ktoré boli základom pre nesprávne závery znaleckého posudku č. XXX/XXXX znalca O.. O. G., alebo odborného vyjadrenia A.. O.. L.. Žalovaný v 1. rade k odvolaniu žalobcu voči VII. výroku rozsudku a jeho dôvodom uviedol, že je nepochybné, že súd prvej inštancie správne právne vyhodnotil stav vecí, ak zamietol žalobu v časti, v ktorej si žalobca uplatňoval nemajetkovú ujmu vo výške 7.000,- eur. Poukázal pritom na prax súdov, a to rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co/107/2013 zo dňa 30.09.2013 a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 426/2014 zo dňa 13.08.2014, na ktoré vyčerpávajúcim spôsobom poukázal vo svojom odôvodnení rozsudku aj súd prvej inštancie.

13. Vo vyjadrení k vyjadreniam žalovaných 1. a 4. rade žalobca zotrval na svojich odvolacích dôvodoch a plne poukázal na obsah svojho odvolania voči rozsudku súdu prvej inštancie.

14. Intervenient vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu uviedol, že v uvedenom konaní, predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozsudku, bol predložený súkromný znalecký posudok O.. Z.I., ktorá je v súčasnosti M. znalkyňou v odbore P., zapísanou v zozname znalcov pre územie Slovenskej republiky, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodovaní. Rozhodujúcim dôkazom pre hodnotenie zranení žalobcu bol predložený súkromný znalecký posudok O.. Z., ktorý sa v zmysle ust. § 209 CSP posudzuje ako znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Ak by bol v uvedenom konaní ustanovený aj ďalší znalec, alebo predložený ďalší súkromný znalecký posudok (čo sa však nestalo) a medzi týmto posudkom a posudkom O.. Z. by boli zásadné rozpory, iba vtedy by prichádzal do úvahy postup podľa § 207 ods. 3 CSP. Podľa intervenienta znalecký posudok O.. Z. predsa nemožno spochybňovať len na základe toho, že je v súčasnosti jedinou znalkyňou v danom odbore, rovnako nemožno automaticky dospieť k záveru, že takáto situácia je na úkor žalobcu a vidieť v „plnej akceptácii názoru len znalkyne O.. I.. Z.“ nesprávny procesný postup súdu a odvolací dôvod, ako to robí žalobca vo svojom odvolaní. Uviedol, že nemal jasné, ako by mal prípadný výsluch znalkyne odstrániť rozpory so závermi znalca v trestnom konaní, či so závermi A.. L. a prečo by mal byť účelný výsluch znalkyne, na ktorého nevykonanie upozorňuje žalobca vo svojom odvolaní, keďže námietky žalobcu odrážajú iba nespokojnosť žalobcu s bodovým hodnotením znalkyne. Uviedol, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý je upravený práve ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pri poškodení zdravia je však táto ujma plne krytá náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorú si žalobca žalobou taktiež uplatnil a ktorá mu bola súdom prvej inštancie priznaná v sume 11.700,80 eura. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. augusta 2014, sp. zn. I. ÚS 426/2014, ktoré dospelo k odlišnému právnemu názoru, podľa ktorého prostredníctvom inštitútu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia dochádza aj k odškodneniu dôsledkov poškodenia zdravia aj v súkromnom a rodinnom živote a takýto právny názor je ústavne konformný a akceptovateľný. Na základe všetkých uvedených skutočností intervenient nepovažoval odvolanie žalobcu za opodstatnené a navrhol, aby mu odvolací súd nevyhovel.

15. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 1. rade a intervenienta žalovaný v 4. rade uviedol, že konajúci súd prvej inštancie rozhodol správne, ak vyhodnotil, že žalovaný v 1. rade porušil svoju zákonnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. V konaní bolo nesporne preukázané, že sa v triede predmetná „doska zo šuflíka,“ nachádzala a že žalovaný v 1. rade (základná škola) neurobil v zmysle ust. § 152 písm. c/ zákona č. 245/2008 Z.z. nič preto, aby zaistil bezpečnosť a ochranu

zdravia detí a žiakov. Žalovaný v 1. rade v priebehu celého súdneho konania a rozsiahleho dokazovania nevyprodukoval žiaden právne významný dôkaz preukazujúci, že sa predmetná doska v triede dlhší čas nenachádzala a že nepochádzala z časti vybavenia žalovaného v 1. rade. Bol toho názoru, že už len to, že došlo k poškodeniu zdravia práve tohto doskou pochádzajúcou zo šuflíka stola jednoznačne preukazuje to, že sa v trieda nachádzala a že súčasťou vybavenia triedy bola. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, jeho rozhodnutie je dostatočným, jasným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnené, pričom bola nesporne preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovaného v 1. rade - základnej školy (jeho nekonaním) a poškodením zdravia žalobcu, kedy si žalovaný v 1. rade nesplnil svoju povinnosť stanovenú mu ust. § 152 písm. c/ zákona č. 245/2008 Z.z. Žalovaný v 1. rade a intervenient neposkytli súdu žiadne relevantné dôkazy na preukázanie tvrdenia, že splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 152 zákona č. 245/2008 Z.z. a že urobil všetko pre to, aby zaistil bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov v čase vyučovacieho procesu. Nepredložil ani jeden dôkaz, ktorým by teda preukázal to, čo tvrdí teraz v odvolaní, že došlo k zbaveniu sa zodpovednosti za vznik škody. Zdôraznil, že žalovaný v 1. rade má pravdu, že v sporovom konaní je dôkazné bremeno na sporových stranách, avšak ak žalovaný v 1. rade tvrdí v odvolaní, že si splnil svoje povinnosti v zmysle už citovaného § 152 písm. c/ zákona 245/2008 Z.z., tak svoje tvrdenie bol povinný podporiť hlavne v rámci dokazovania pred súdom prvej inštancie aj právne významnými dôkazmi preukazujúcimi to, čo tvrdí, čo však neurobil a okrem tvrdenia, že nie je zodpovedný, nepredložil žiaden dôkaz.

16. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k vyjadreniam žalobcu poukázal na ním podané odvolanie zo dňa 11.03.2020 a všetky jeho doterajšie vyjadrenia v predmetnej právnej veci a taktiež sa v celom rozsahu stotožnil s odvolaním intervenienta zo dňa 12.03.2020. Ohradil sa voči tvrdeniam žalobcu o jeho nemorálnom konaní a nie je mu ľahostajné to, čo bolo spôsobené žalobcovi konaním žalovaného v 4. rade v inkriminovaný deň. Zdôraznil, že neporušil žiadnu zákonnú povinnosť, a tým nenaplnil zákonný predpoklad, pre ktorý by mal niesť zodpovednostné bremeno za vzniknutú situáciu a bremeno plnenia v prospech žalobcu.

17. Vo vyjadrení k vyjadreniam žalobcu intervenient nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že súd v procese zrealizoval preukázanie, že práve z dôvodu zákonom predpokladaného nekonania (a z toho plynúcej zodpovednosti) žalovaného v 1. rade došlo k škodovej udalosti, keďže práve nepreukázanie základných prvkov pre vznik zodpovednosti žalovaného v 1. rade - protiprávneho úkonu a príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou bolo najväčším nedostatkom napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, čo zhodne popísali vo svojich odvolaniach žalovaný v 1. rade, ako aj intervenient. Vykonaným dokazovaním nebolo dostatočne preukázané ani to, že uvedená doska sa nachádzala v učebni mimo skrinky, do ktorej patrila, po dlhší čas a ani to, že žalovaný v 1. rade ju mohol objaviť pri každodennej kontrole učebne. Od žalovaného nebolo možné spravodlivo požadovať, aby okrem náležitého dohľadu nad žiakmi vykonával na dennodennej báze aj kontrolu všetkého zariadenia a vybavenia školy. Za najpodstatnejšie považoval to, že uvedenú škodovú udalosť spôsobil svojím zavineným protiprávnym konaním (trestným činom) žalovaný v 4. rade, za čo bol aj právoplatne odsúdený. Za ničím nepodložené, nepravdivé a až teatrálné považoval úvahy žalobcu o „nezodpovednom konaní žalovaného v 1. rade a to nielen právne, ale najmä vo vzťahu k morálnemu zlyhaniu vedenia právneho subjektu. Žalovaný v 1. rade nemal snahu vyvinieť sa „bez ďalšieho“ iba na základe oboznámenia žiakov s obsahom školského poriadku a nič také ani z jeho odvolania nevyplýva, preto je toto tvrdenie žalobcu účelové a zavádzajúce. Stotožnil sa plne s argumentáciou žalovaného v 1. rade, čo vyplýva aj z podaného odvolania intervenienta. Rovnako súhlasil aj s argumentáciou odvolania žalovaného v 1. rade voči výroku o náhrade trov konania, ktorú žalobca (opäť bez akéhokoľvek vysvetlenia) spochybňuje v závere svojho vyjadrenia. Podotkol, že pre záver súdu o zodpovednosti žalovaného v 1. rade bola potrebná dôkladnejšia a logickejšia úvaha, než akú prezentoval súd v uvedenej časti odôvodnenia, a táto úvaha by mala mať aj väčší rozsah ako iba „označenie“, či „stanovenie“ zodpovedného subjektu. Bol toho názoru, že z postupu intervenienta určite nemožno rozumne odvodzovať, že by intervenient „nebral na zreteľ hodnoty, ktoré sú chránené platným právnym poriadkom“. Intervenient je na základe platnej poisťovnej zmluvy so žalovaným v 1. rade povinný poskytnúť poisťné plnenie v prípade, ak by žalovaný v 1. rade zodpovedal za škodu. V uvedenom prípade žalovaný v 1. rade za žiadnu škodu žalobcovi nezodpovedá, v čom sa intervenient so žalovaným 1 plne stotožňuje. Je v prospech žalovaného v 1. rade, na ktorého strane intervenient v konaní vystupuje, aby boli žalovaným v 1. rade a intervenientom zhodne prezentované chyby rozhodnutia súdu prvej inštancie napravené, a to aj za cenu vzniku ďalších trov súdneho konania

18. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu v celom rozsahu poukázal na obsah svojho odvolania zo dňa 11.03.2020 a všetky svoje doterajšie vyjadrenia v predmetnej veci.

19. Intervenient vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zo dňa 16.04.2020 a vyjadreniu žalovaného v 4. rade zo dňa 06.04.2020 odkázal na svoju doterajšiu argumentáciu a obsah svojho podaného odvolania.

20. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolania odvolateľov neboli dôvodné.

21. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

22. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov odvolaní žalobcu, žalovaného v 1. rade a intervenienta v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením, nesprávnym právnym posúdením a nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil a dodržal správny procesný postup, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

23. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie a na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia a vo vzťahu k odvolací námietkam uvádza nasledovné.

24. Žalobca v odvolaní namietal, že prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietal, že súd prvej inštancie neodstránil rozpory vo výške bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia medzi znaleckým posudkom O.. I. Z. na jednej strane (730 bodov) a znaleckým posudkom v trestnom konaní O.. L. G.V. (1.300 bodov) a odborným vyjadrením A.. O.. O. L., A., T. (1.340 bodov).

25. Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená tromi príčinami, ktorými sú chybné vyhodnotenie návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov alebo predpoklad „dotvorenia“ skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany či prostriedkami procesného útoku.

26. Podľa § 207 ods. 3 CSP, návrh na nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým ústavom je prípustný len v obzvlášť závažných prípadoch vyžadujúcich si osobitné vedecké posúdenie, alebo ak závery znalcov sú v zrejmom rozpore.

27. Súd prvej inštancie správne v bode 45 odôvodnenia rozsudku uviedol, že z ust. § 207 ods. 3 CSP vyplýva, že iba znalec môže posudzovať správnosť záverov znaleckých posudkov vypracovaných iným znalcom. V prejednávanej veci bol predložený súkromný znalecký posudok O.. Z., ktorá bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie M. znalkyňou v odbore P.B., zapísanou v zozname znalcov pre územie Slovenskej republiky, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodovaní. Znalec O.. G. vypracoval znalecký posudok v trestnom konaní, týkajúcom sa uvedeného poškodenia zdravia žalobcu obvineným žalovaným v 4. rade. A.. O.. O. L., A., T. už dlhšiu dobu nevykonáva znaleckú činnosť a podal v uvedenej veci iba odborné vyjadrenie ako ošetrojúci lekár žalobcu. V konaní bol teda rozhodujúcim dôkazom pre hodnotenie zranení žalobcu predložený súkromný znalecký posudok O..

Z., ktorý sa v zmysle ust. § 209 CSP posudzuje ako znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Ak by bol v uvedenom konaní ustanovený aj ďalší znalec, alebo predložený ďalší súkromný znalecký posudok a medzi týmito posudkami a posudkom O.. Z. by boli zásadné rozpory, iba vtedy by prichádzal do úvahy postup podľa § 207 ods. 3 CSP. Na takýto postup však nie je dôvod v prípade, ak sa znalecký posudok v civilnom konaní odlišuje od posudku podaného v trestnom konaní, a už vôbec nie vtedy, ak v rozpore so znaleckým posudkom je odborné lekárske vyjadrenie (hoci uznávaného odborníka, avšak nezapísaného v zozname znalcov). Znalecký posudok O.. Z. nemožno spochybňovať len na základe toho, že je v súčasnosti jedinou znalkyňou v danom odbore, rovnako nemožno automaticky dospieť k záveru, že takáto situácia je na úkor žalobcu a vidieť v „plnej akceptácii názoru len znalkyne O.. I.. Z.“ nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie a odvolací dôvod.

28. Súd prvej inštancie správne v bode 104 odôvodnenia rozsudku vyhodnotil, že znalecký posudok O.. O. G. č. XXX/XXXX a odborné vyjadrenie A.. O.. O. L. A.. T. nerešpektovali poznámku 5 prílohy, podľa ktorej nemožno súčasne hodnotiť pri položke koncentrického zúženia zorného poľa (pol. 272) položku straty zraku (pol. 269) a preto vec správne právne posúdil, ak vychádzal zo znaleckého posudku znalkyne O.. I. Z.I., podľa ktorého žalobcovi patrí náhrada za bolesť v rozsahu 295 bodov a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 710 bodov (bod 105 odôvodnenia rozhodnutia). Uvedená znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie P. O.. I. Z. postupovala v súlade so zákonom č. 437/2004 Z. z. a jeho prílohou, ak stanovila bodové ohodnotenie len podľa položky 269 - strata zraku v počte 340 bodov s jeho následným zdvojnásobením rešpektujúc zásadu, že nie je možné stanoviť bodové ohodnotenie podľa položky 272 - poruchy zorného poľa podľa úrazového pôvodu s použitím tabuľky k tejto položke koncentrické zúženie zorného poľa a súčasne hodnotiť podľa položky 269 stratu zraku.

29. Vzhľadom na uvedené závery súdu prvej inštancie nebolo dôvodné odstraňovať rozpor výsluchom súdnej znalkyne O.. I. Z. v zmysle § 208 ods. 3 CSP, podľa ktorého ak je to účelné, môže súd znalca vyslúchnuť o skutočnostiach uvádzaných v znaleckom posudku.

30. Ďalšie odvolacie námietky žalobcu smerovali k nesprávnemu právnemu posúdeniu jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.000 eur.

31. Z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR vyplýva, čo možno považovať za nesprávne práve posúdenie vecí. „Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie vecí spočíva konkrétne v tom, že „súd na zistený skutkový stav aplikoval nesprávnu právnu normu alebo aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval a napokon ak právnu normu správne interpretoval, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval“ (citované z rozhodnutia NS SR sp. zn. 2MCdo/4/2009). V každom prípade sa však v prípade nesprávneho právného posúdenia jedná buď o nesprávnu aplikáciu právnej normy alebo o nesprávnu interpretáciu právnej normy, pričom ani jeden a ani druhý prípad nemožno subsumovať na daný spor.

32. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podanou žalobou žiadal okrem iného priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7.000 eur dôvodiac tým, že v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v 4. rade došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv, konkrétne do jeho práva na ochranu súkromia a rodinného života. Tvrdil, že neoprávneným zásahom do jeho súkromia, boli narušené jeho sociálne a citové vzťahy, ako aj rodinný život, došlo k obmedzeniu záľub a športových aktivít, ako aj obmedzeniu výberu povolania, v dôsledku čoho mu vznikla nemajetková ujma. V žalobe žalobca poukázal na ust. § 11 a 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

33. Nebolo sporné v konaní, že u žalobcu došlo k poškodeniu zdravia protiprávnym konaním v tom čase maloletého žalovaného v 4. rade, čo nesporne vyplýva zo záverov trestného konania vedeného pred Okresným súdom v Prešove pod sp. 41T/56/2016, v ktorom bol žalovaný v 4. rade rozsudkom zo dňa 30.9.2016 uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona.

34. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

35. Podľa § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

36. V takomto spore o ochranu osobnosti žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno ohľadom preukázania, že došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv a že dôsledky tohto zásahu sú tak závažné, že nepostačuje priznanie morálnej satisfakcie v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a utrpenú ujmu možno vyvážiť iba priznaním náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

37. Po preskúmaní správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalobcu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval ustanovenia § 11 až 16 Občianskeho zákonníka a tieto ustanovenia aj správne vyložil, keď dospel k záveru o nedôvodnosti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy.

38. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je nemajetkovou ujmu v nemajetkovej sfére života fyzickej osoby, ktorá sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby a treba ju dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami (pozri § 16 Občianskeho zákonníka) a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov (pozri § 444 Občianskeho zákonníka). Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa tohto ustanovenia je dosiahnuť vyváženosť medzi ujmu na hodnotách ľudskej dôstojnosti a jej konkrétnym finančným vyjadrením. Cieľom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnnejšiu občianskoprávnu ochranu osobnosti fyzickej osoby.

39. Na rozdiel od toho, zmyslom náhrady ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej (fyzickej) integrity fyzickej osoby (§ 444 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia), ako bolo v prejednávanej veci, keď žalobcovi bola v dôsledku trestného činu spôsobená ťažká ujma na zdraví, je poskytnúť relatívnu náhradu za ujmu spôsobenú poškodením zdravia, jeho liečenia alebo odstraňovania jeho následkov (bolestné), resp. za ujmu na zdraví, ktorá má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (sťaženie spoločenského uplatnenia).

40. V súčasnosti platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (s ním spojeným právom na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch) a právom na náhradu škody v zmysle § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka. Medzi týmito dvomi inštitútmi je pojmová a obsahová odlišnosť. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo, rýdzo osobnostnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby teda predstavujú dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej Občianskym zákonníkom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nárok na náhradu škody na zdraví za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 444 Občianskeho zákonníka sú samostatné právne prostriedky ochrany fyzickej osoby, a preto ich nie je možné uplatniť na základe totožných skutkových tvrdení. Postup pri uplatnení nárokov podľa § 444 a § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka významne ovplyvňujú skutkové tvrdenia, ktoré nesmú byť totožné. V tejto súvislosti nie je dôležité pomenovanie nárokov, podstatná je v tejto súvislosti totožnosť, resp. odlišnosť skutočností, ktoré sú predmetom nároku. Z koncepcie právnej úpravy, ktorá rozlišuje medzi inštitútom ochrany osobnosti a náhrady škody vyplýva, že nároky majúce základ v týchto inštitútoch sú samostatné a vzájomne nezávislé; každý z týchto inštitútov poskytuje ochranu iným zložkám v rámci duševnej integrity jednotlivca. Právo na ochranu osobnosti primárne poskytuje ochranu pred zásahmi do psychicko-

morálnej integrity osoby, pričom právo na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia poskytuje prevažne ochranu zásahov do fyzickej integrity jednotlivca. Tieto nároky sledujú ochranu rôznych záujmov je preto potrebné považovať za rovnocenné a samostatné. Nie je možné vylúčiť, že jedným konaním budú súčasne naplnené predpoklady zodpovednosti za zásah do osobnostných práv ako aj podmienky na náhradu škody. Preto nie je vylúčené, aby napríklad v dôsledku spôsobenej dopravnej nehody spojenej so zásahom do práva na ochranu zdravia vznikli dotknutej osobe nároky vyplývajúce z ustanovení o náhrade škody ako aj z ustanovení o ochrane osobnosti (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/99/2016 zo dňa 11.12.2019) .

41. Odvolací súd konštatuje, že v tomto prípade bol preukázaný zásah žalovaného v 4. rade do práva na ochranu osobnosti žalobcu (rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 41T/56/2016-239 zo dňa 9.1.2017) - konanie žalovaného, popísané v skutkovej vete trestného rozsudku nesporne predstavovalo zásah do osobnostného práva žalobcu na zdravie. Pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je však potrebné okrem samotného zásahu do osobnostných práv žalobcu preukázať aj značnú mieru zníženia dôstojnosti žalobcu alebo jeho vážnosti v spoločnosti, prípadne iný dôvod, pre ktorý by sa iné než peňažné zadosťučinenie nezdalo postačujúce.

42. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu, že stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, je definovaný ako sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré sa odškodňuje podľa počtu bodov uvedených v posudku lekárom a nemožno ho zamieňať s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy.

43. Na základe predložených dôkazov neboli pochybnosti o tom, že došlo k poškodeniu zdravia u žalobcu a k následným obmedzeniam v súvislosti s poškodením jeho zraku a táto skutočnosť nebola ani sporná medzi stranami sporu. No všetky tvrdené okolnosti a vykonané dôkazy sa podľa názoru odvolacieho súdu týkali len sťaženia súčasného a budúceho spoločenského a pracovného pôsobenia žalobcu a súviseli s jeho zdravotným stavom, nevysvetľovali reálne zníženie jeho dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti. Žalobca v konaní žiadnym hodnoverným dôkazom nepreukázal, že by v súvislosti so zásahom do jeho zdravia vznikla taká ujma, ktorá nespadá pod paušálnu právnu úpravu náhrady škody (§ 444, § 449 Občianskeho zákonníka) a ktorá by mala byť odškodnená prostredníctvom náhrady nemajetkovej ujmy. Všetko to, čo žalobca v žalobe tvrdil, t.j. ujmy v oblasti jeho súkromného a spoločenského života - zásah do jeho telesnej integrity, teda o čo nárok na náhradu nemajetkovej ujmy opieral, bolo pokryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré mu bolo napokon aj priznané.

44. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie jasne a zreteľne vysvetlil, z akých dôvodov zamietol žalobu žalobcu o náhradu nemajetkovej ujmy a prečo vychádzal pri určení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalcom z odvetvia P. O.. I. Z., odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Judikatúra však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim. Nie je možné konštatovať, že by procesným postupom súdu prvej inštancie došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, tak aby bol naplnený odvolací dôvod podľa § 368 ods. 1 písm. b) CSP.

45. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

46. Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

47. Školy a školské zariadenia sú pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb povinné a) prihliadať na základné fyziologické potreby detí a žiakov, b) vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a žiakov a na predchádzanie sociálnopatologickým javom, c) zaisťiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov, d) poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov, e) viesť evidenciu školských úrazov detí a žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach

organizovaných školou; pri vzniku školského úrazu vyhotoviť záznam o školskom úraze (§ 152 zák. č. 245/2008 Z. z.).

48. Základnými atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu sú (za súčasného splnenia):

- 1) vznik, existencia škody
- 2/ porušenie právnej povinnosti
- 3/ príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou
- 4/ zavinenie.

49. Dôkazné bremeno, t.j. procesná povinnosť strany sporu relevantnými dôkaznými prostriedkami preukázať ním tvrdené skutočnosti, zaťažuje pri prvých troch podmienkach poškodeného; v prípade štvrtého predpokladu je dôkazným bremenom zaťažený škodca. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom - peniazmi. Takto vymedzená škoda je právne relevantnou škodou, t.j. jedným z predpokladov, na základe ktorých vzniká zodpovednostný vzťah.

50. Príčinná súvislosť je daná vtedy, ak škodná udalosť skutočne spôsobila škodu, o ktorej náhradu ide a nie je možné ju zamieňať so súvislosťou časovou. Príčinná súvislosť medzi zavineným konaním škodcu a vznikom škody musí byť bezpečne preukázaná, nestačí tu len pravdepodobnosť. Ohľadne skutočností, ktoré prichádzajú do úvahy ako príčiny vzniku škody, bez ktorých by škodlivý následok nebol nastal, je potrebné posúdiť, či išlo o konanie alebo opomenutie protiprávne, pričom dôkaznú povinnosť ohľadom protiprávneho úkonu a príčinnej súvislosti má poškodený žalobca. V právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi porušením právnej povinnosti a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach; vyriešenie tejto otázky preto nemožno uložiť znalcovi (ten môže poskytnúť len odborné podklady, z ktorých súd pri zisťovaní skutkového stavu veci vychádza). Právnym posúdením je vymedzenie, medzi ako ujmu (ako následkom) a ako skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992).

51. Ust. § 415 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávných vzťahov bez ohľadu na to, či ide o osoby fyzické alebo osoby právnické a povinnosť z neho vyplývajúca je povinnosťou právnou. Pod tento pojem je subsumovaná požiadavka dodržiavania zákonných ustanovení a zmlúv, ako aj požiadavka takého konania, ktoré nemá za následok vznik škôd na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Tieto statky sú chránené aj inými ustanoveniami, či už Občianskeho zákonníka alebo iných právnych predpisov, ktoré s porušením povinností pri ochrane týchto statkov spájajú určité zodpovednostné následky. Ak bola porušená konkrétna povinnosť ustanovená v týchto ustanoveniach, použijú sa predovšetkým zodpovednostné následky upravené v týchto konkrétnych ustanoveniach. Ak neboli porušené konkrétne povinnosti vymedzené v týchto ustanoveniach a určitým konaním alebo nekonaním sa zasiahlo do chránených statkov uvedených v § 415, ktorým sa spôsobila určitá škoda na týchto statkoch, treba si položiť otázku, či ten, kto takto zasahoval, si počínal tak, aby nedochádzalo ku škodám, alebo či si takto nepočínal. Ak niektorý účastník občianskoprávneho vzťahu neplní svoju všeobecnú preventívnu povinnosť plynúcu z ust. § 415 OZ, treba vyvodiť, že si neplní svoju právnú povinnosť, koná teda protiprávne a zodpovedá za škodu vzniknutú v príčinnej súvislosti s týmto opomenutím. Porušením preventívnej povinnosti, ktorým vznikla škoda na zdraví, majetku, na prírode alebo na životnom prostredí, vznikne všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420. K porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť buď protiprávnym konaním alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané.

52. Nakoľko prípad zodpovednosti škody za školský úraz nie je osobitne upravený v zákone č. 245/2008 Z. z. (ani v inom právnom predpise), bolo potrebné na daný prípad aplikovať ust. § 420 Občianskeho

zákonníka o všeobecnej zodpovednosti za škodu. Žalobcu v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať protiprávne konanie zo strany žalovaného v 1. rade, príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a škodou a zavinenie.

53. Prevenčná povinnosť pri predchádzaní škôd znamená, že každý je povinný zachovávať taký stupeň pozornosti, ktorý je možné od neho vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu rozumne požadovať a ktorý - objektívne posudzované je spôsobilý zabrániť alebo aspoň čo najviac obmedziť riziko vzniku škôd na živote, zdraví či majetku. (viď 28Cdo/1996/2010 NS ČR).

54. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie nesporne vyplýva, že u žalobcu došlo dňa 29.05.2015 k registrovanému školskému úrazu v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu organizovaného žalovaným v 1. rade. Zároveň bolo nesporne preukázané, že došlo k poškodeniu zdravia žalobcu protiprávnym konaním v tom čase maloletého žalovaného v 4. rade, ktorý dňa 29.05.2015 v triede X.V. žalovaného v 1. rade počas vyučovacej prestávky bukovou doskou zasiahol do ľavého oka žalobcu a tým mu spôsobil z nedbanlivosti ťažkú ujmu na zdraví, čo vyplýva zo záverov trestného konania vedeného pred Okresným súdom v Prešove pod sp. 41T/56/2016.

55. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie vo vyhovujúcom III. výroku na právnom závere, že v konaní mal preukázanú spoluzodpovednosť žalovaného 1. rade na škodu na zdraví žalobcu podľa § 420 Občianskeho zákonníka, a to existenciu škody na zdraví, zavinenie žalovaného v 1. rade, nesplnenie si povinnosti žalovaného v 1. rade podľa § 415 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 152 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z., v dôsledku čoho u žalobcu došlo k poškodeniu zdravia. Súd prvej inštancie vychádzal pri preukázaní porušenia povinnosti žalovaným v 1. rade z vyšetrovacieho spisu predovšetkým z výpovede svedkyne Z. F., ktorá vo výpovedi v rámci trestného konania potvrdila, že bukasová doska, ktorá sa vyšmykla z rúk žalovaného v 4. rade a zasiahla žalobcu do jeho ľavého oka, sa nachádzala v triede, kde došlo ku školskému úrazu už dlhší čas a bola položená na rôznych miestach, ako napr. na skrini. Žalovaný v 1. rade v odvolaní spochybňoval túto výpoveď vzhľadom na jej rozpornú svedeckú výpoveď v civilnom konaní, kedy odpovedala na otázku, či postrehla predmetnú bukovú dosku v triede pred úrazom, že nevie.

56. K tejto odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že výpovede svedkov tesne po tom, čo vnímali určitú skutočnosť sa javia dôveryhodnejšie ako neskoršie výpovede, nakoľko schopnosť svedkov vybaviť si detaily s odstupom času výrazne slabne, a na zapamätané informácie pôsobí množstvo faktorov, ktoré môžu zapamätané informácie skresliť. Svedkyňa Z. F. vypovedala v rámci trestného konania dňa 18.08.2015, t.j. necelé tri mesiace po úraze žalobcu (29.05.2015). V rámci prejednávaneho civilného konania vypovedala až dňa 07.06.2018, t.j. viac ako tri roky po úraze. Je teda zrejmé, že výpoveď svedkyne Z. F. z trestného konania pôsobí dôveryhodnejšie vzhľadom na relatívne krátky časový odstup od udalostí, o ktorých vypovedala, na rozdiel od jej výpovede v civilnom konaní. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažoval jej výpoveď, ako takú, ktorá by nemohla preukázať, že bukasová doska sa nachádzala dlhší čas v triede pred úrazom. A napokon aj v samotnom civilnom konaní iná svedkyňa G. N., vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 07.06.2018 (č. I. 254 spisu) odpovedala kladne na položenú otázku, či videla predmetnú bukasovú dosku aj pred samotným úrazom. A pokiaľ ide o otázku, či bukasová doska bola súčasťou vybavenia triedy, svedkovia Z. F. a H. N. vo svojich výpovediach v civilnom konaní uviedli, že doska pochádzala zo skrine, čo bola v učebni, resp. že doska bola zo skrine (č. I. 253 spisu). A taktiež G. N. uviedla, že doska bola drevená a bola v triede. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o bývalých žiakov, ktorí sa pohybovali denne v prostredí tried/učebni na základnej škole, nemal dôvod odvolací súd neuveriť ich tvrdeniam.

57. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, žalovaný 1. rade porušil povinnosť, vyplývajúcu mu z ust. § 152 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z., nakoľko nezabezpečil bezpečnosť žiakov pri vyučovaní, resp. v priamej súvislosti s ním. Táto povinnosť žalovaného v 1. rade bola porušená tým, že za bezpečné prostredie školskej triedy/učebne zodpovedá žalovaný v 1. rade, pričom pokiaľ sa tam nachádzala bukasová doska, ktorá bola voľne položená a bola spôsobilá, pri neopatrnnej manipulácii s ňou, spôsobiť škodu na zdraví žiaka základnej školy, nebolo uvedené prostredie pre žiakov bezpečné. Ani schovanie uvedeného predmetu v triede/učebni, ako vypovedala svedkyňa O. O. na pojednávaní 07.06.2018 nezabavuje žalovaného v 1. rade z prevenčnej zodpovednosti za spôsobenú škodu na zdraví žiaka. Nemožno konštatovať, že by bezprostrednou príčinou vzniku škody bolo konanie žiaka, ktorý by úplne nepredvídateľným spôsobom reagoval na vzniknutú situáciu a k úrazu prišlo úplne náhodnou udalosťou.

58. Síce v konaní nebolo preukázané, že by učebňa/trieda bola v havarijnom stave, ale voľne ležiaca bukasová doska vytvorila možnosť vzniku úrazu. V danom prípade tak boli preukázané tvrdenia žalobcu, že miesto, kde škola realizovala výchovu a vzdelávanie (školská trieda/učebňa), nebolo pre žalobcu ako žiaka školy bezpečné. Samotná povinná realizácia oboznámenia žiakov základnej školy s obsahom školského poriadku bez dostatočného zabezpečenia bezpečnosti triedy/učebne nespôsobuje bez ďalšieho vyvinenie sa zo zákonom danej zodpovednosti za spôsobenú škodu na zdraví žiaka. Pokiaľ žalovaný v 1. rade poukázal na vek žalovaného v 4. rade a jeho trestnú zodpovednosť a schopnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania v čase úrazu, tak k tomu odvolací súd uvádza, že táto skutočnosť bola významná z hľadiska vlastného protiprávneho konania žalovaného v 4. rade, ktorý sa dopustil porušenia ustanovení Trestného zákona. Vo vzťahu k posúdeniu porušenia právnej povinnosti žalovaným v 1. rade táto skutočnosť nemá význam.

59. V danom prípade odvolací súd je toho názoru, že zo strany žalovaného v 1. rade ako školského zariadenia došlo k porušeniu právnej povinnosti zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov, ktorá bola v príčinnej súvislosti s úrazom žalobcu. Pokiaľ by sa predmetná bukasová doska nenachádzala voľne položená v triede/učebni, prístupná žiakom a ktorá neplnila žiaden konkrétny účel a žalovaný v 1. rade by ju preventívne odstránil, predmetný škodlivý účinok by v tejto príčinnej súvislosti na zdraví žalobcu nenastal. Odvolací súd sa preto nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného v 1. rade a intervenienta, že chýbala príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a poškodením zdravia žalobcu. Na vzniku škode na zdraví sa podieľali tak žalovaný v 1. rade, ako školské zariadenie, ktoré opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané, čiže odstránením potencionálne nebezpečného predmetu, akým voľne ležiaca bukasová doska o rozmeroch 30cmx10cmx1,5cm nepochybne bola, ako aj žalovaný v 4. rade, ktorému sa táto doska z nedbanlivosti vyšmykla z rúk a zasiahla do oka jeho spolužiaka.

60. Z tohto dôvodu potom boli naplnené predpoklady zodpovednosti žalovaného v 1. rade za škodu na zdraví vzniknutú žalobcovi podľa § 420 Občianskeho zákonníka, keď bol preukázaný vznik škody na zdraví žalobcu, nesplnenie si povinnosti žalovaného 1. rade podľa § 415 Občianskeho zákonníka a § 152 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z, príčinná súvislosť medzi škodou na zdraví a protiprávnym konaním zo strany žalovaného v 1. rade, ako aj zavinenie žalovaného v 1. rade.

61. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného v 1. rade vo vzťahu k výroku súdu prvej inštancie V., ktorým vo vzťahu k výroku III. a IV. priznal žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % odvolací súd uvádza, že sú nedôvodné. Poukazuje pritom na nižšie uvedené rozhodnutia Ústavného súdu SR.

62. „Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k úprave obsiahnutej v § 142 ods. 2 OSP. Z uvedeného síce vyplýva, že nepatrný úspech už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), avšak ani nová právna úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy. Ak Civilný sporový poriadok (predtým Občiansky súdny poriadok) vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 CSP), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdництва. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania.“ (viď uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 56/2017 z 8. februára 2017).

63. „Aj napriek tomu, že nepatrný úspech už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), ani nová práva úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne, ako podľa doterajšej úpravy.“ (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 399/2019 z 15. apríla 2020).

64. Odvolací súd konštatuje, že v posudzovanej veci pri uplatnení nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku, nakoľko rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku, preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania sa vychádza jedine z výšky prisúdenej sumy náhrady (nie z výšky uplatňovanej náhrady). Preto rozhodol správne súd prvej inštancie, pokiaľ priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

65. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

66. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

67. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane sporu, ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Zákon však upravuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie pri rozhodovaní o náhrade trov konania, a to v podobe ust. § 257 CSP.

68. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany.

69. Pokiaľ žalovaný v 1. rade namietal nespravodlivosť vo vzťahu k výroku V., že zaviazal jedine jeho na úhradu trov konania, pričom práve žalovaný v 4. rade sa dopustil protiprávneho konania, za ktorý bol odsúdený, ani túto odvoláciu námietku nepovažoval odvolací súd za dôvodnú. Odvolací súd zastáva názor, že v žiadnej právnej veci sa strana sporu nemôže spoliehať na to, že zmierňujúce ustanovenie § 257 CSP sa ho nedotkne. Aplikácia praxe práve nepriaznivú sociálnu a zárobkovú situáciu strany sporu považuje za relevantnú na účely aplikácie § 257 CSP. Ani predmetnú vec nemožno vylúčiť z aplikácie uvedeného zmierňujúceho ustanovenia. Súd prvej inštancie videl dôvody hodné osobitného zreteľa v príjmových pomeroch žalobcu a žalovaného v 4. rade, ktorí boli študentmi v čase súdneho konania, a nedisponujú žiadnym príjmom alebo majetkom, a na základe uvedeného nezaviazal žalovaného v 4. rade na náhradu trov konania žalobcu. Je síce pravdou, že žalobca bol konaním zastúpený advokátom, no žalobca ako študent strednej školy v čase konania pred súdom prvej inštancie, si nemohol dovoliť sám advokáta a je predpoklad, že ho platili jeho rodičia, pričom išlo o zložitejší právny spor, preto jeho zastúpenie advokátom nemožno hodnotiť ako neúčelné. Z rovnakých dôvodov nezaviazal k náhrade trov konania ani neúspešného žalobcu ohľadne zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti vo vzťahu k výroku VII. napadnutého rozsudku.

70. Odvolací súd preto nepovažoval rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k výrokom o trovách konania za zjavne neudržateľné či arbitrárne.

71. Odvolací súd je presvedčený, že nepriznaním náhrady trov inak úspešnej strane sporu nedôjde k porušeniu práv odvolateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

72. Je potrebné poukázať na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka/ strany súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II.ÚS 218/02, III.ÚS 198/07, I.ÚS 265/07, III.ÚS 139/08).

73. Samotné súdne konanie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania pri rešpektovaní zásad spravodlivého súdneho konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a súlad jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k jeho výroku.

74. Logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania za rešpektovania zásad (princípov spravodlivého súdneho konania), najmä zabezpečenia spravodlivej úpravy pomerov medzi stranami sporu je nepriznanie náhrady trov konania procesne úspešnému žalovanému v 1. rade a intervenientovi vo vzťahu k výroku VII. o zamietnutí žaloby žalobcu v prevyšujúcej časti, tak ako to vykonal súd prvej inštancie, s ktorého dôvodmi odvolací súd zásadne súhlasí.

75. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

76. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 v spojení s § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V odvolacom konaní žiadna zo strán nemala úspech, lebo nebolo vyhovené odvolaniu ani jednej z nich, preto bolo vyslovené, že žiadna zo strán, ani intervenient nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

77. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).